

– Spansk har lav status i norsk skole!

Svein Magne Sirnes
lektorbladet@norskleksforlag.no

– Til tross for at det er et populært fag i norsk skole, blir spansk av mange fortsatt betraktet som mindreverdig sammenlignet med de andre språkfagene. Dette er veldig irriterende, ja, nedslående!

Det er José María Izquierdo som sier dette i et intervju med Lektorbladet. Izquierdo er president i FIAPE, det internasjonale forbundet av spansklærerforeninger. FIAPE er en paraplyorganisasjon for femten nasjonale foreninger med til sammen over 17000 medlemmer.

”Feriespråk”

José María Izquierdo er født i Valencia i Spania i 1954 og har en doktorgrad fra universitetet i sin fødeby. De siste 20 årene har han bodd i Oslo og er fagreferent (forskningsbibliotekar) i romanske språk ved Universitetet i Oslo. I tillegg er han foreleser i spansk litteratur. Hans forskningsområde er spansk samtidslitteratur og bruk av IKT i undervisningen.

– Spansk sees på som et ”feriespråk”, noe man bare trenger på Syden-reiser. Hele den spansktalende verdens kultur i fortid og samtid nedvurderes i Norge, trolig pga. stor uvitenhet. En liste over internasjonalt betydningsfulle oppfinnere, oppdagelsesreisende,

José María Izquierdo

vitenskapsmenn, forfattere, kunstnere, ingeniører, arkitekter m.m. fra Spania, Argentina, Colombia, Chile, Mexico etc. ville bli veldig lang. At disse ikke er kjent i Norge og ikke omtales i norske lærebøker, gjør dem ikke til noe ikke-eksisterende eller språket og kulturarven til noe mindreverdig, sier Izquierdo som håper at ungdommens interesse for spansk og de spansktalende kulturene vil modifisere det norske angel-

saksiskinfluerte ”sneversynet” og åpne Norge for mer av verden.

Stor interesse

Spanskfaget har hatt en stor vekst i videregående opplæring og ved høyskoler og universiteter de siste 15-20 årene. Etter innføringen av Kunnskapsløftet i 2006 opplever også ungdomsskolen en eksplosiv etterspørsel etter spansk blant elever.

– Hvis denne utviklingen fortsetter, vil spansk om kort tid være det største fremmedspråket på alle nivåer i norsk skole, sier Izquierdo. – Spanskstudiet er veldig attraktivt bl.a. fordi man ved å lære seg ett språk kan få tilgang til mange ulike kulturer over store deler av verden. Eksempelvis er USA det neststørste spansktalende landet i dag, og alle kjenner den store innflytelsen f.eks. landets film- og musikkbransje har globalt. En annen viktig årsak til populariteten er at det spanske språket ikke har ett sentrum, men flere likeverdige. De siste par tiårene har dessuten fagområdet spansk som fremmedspråk fornyet seg kolossalt, og det foregår en utbredt forskning og didaktisk utvikling, samtidig som kursaktiviteten er stadig økende. Per i dag er nesten 15 pst. av BNP i Spania relatert til språket (forlag, kurs og lignende).

– *Hvordan er interessen for spansk i andre land?*

– Som i Norge. Tendensen er at spansk er på vei til å bli det største fremmedspråket etter engelsk, og i engelsktalende land det første fremmedspråket.

Mangel på kvalifiserte lærere

Den største utfordringen for spanskfaget i Norge er mangelen på kvalifiserte

lærere. Dette gjelder på alle nivåer, men først og fremst på ungdomstrinnet, der veksten er størst akkurat nå.

– Spansk er i Norge per i dag i en situasjon der faget står i fare for "å dø av suksess" pga. den manglende fleksibiliteten i skolene, forteller Izquierdo. – Språkfag er generelt lavt prioritert ved ansettelse, timeplanlegging etc. Det medfører bl.a. ofte at det er over 30 elever per spanskgruppe. En bedre løsning ville være å dele gruppen i to eller eventuelt ansette en lærer til. Én lærer kan ikke greie å undervise 30 elever og oppfylle læreplanens krav om tilpasset opplæring og for eksempel de ulike muntlige og skriftlige ferdighetene som er nedfelt i kompetansemålene.

– *Hvordan er norske elevers beherskelse av spansk?*

– Elevenes spansknivå varierer mye, akkurat som i de andre fremmedspråkene. Siden spansk i ungdomsskolen først har startet opp i stor skala for et par år siden, er det for tidlig å trekke noen konklusjoner. Men varierende spansk-kunnskaper, og varierende didaktisk kompetanse blant lærere i ungdomsskoler, vil kunne føre til betydelig sprik i elevenes sluttkompetanse.

– *Regner du med at populariteten vil holde seg?*

– Ja, fordi det er en verdensomspennende tendens. Men også fordi spansk er ett av få vestlige språk som er verdensspråk. Dessuten er spansk et språk i vekst ikke bare som fremmedspråk, men også som morsmål.

EVU-kurs

– *Har den typiske spansklærer i Norge formell kompetanse i faget?*

– Som følge av den store etterspørselen etter spansk, spesielt i ungdomsskolen, har mange skoler valgt å bruke timelærere, ofte spansktalende, uten nødvendig didaktisk kompetanse, eller egne lærere som kan litt spansk uten å ha studert det. Mange av disse går nå på ulike EVU-kurs rundt omkring i landet for å skaffe seg den nødvendige formelle kompetansen. Disse kursene har ingen felles studieplan og er ikke underlagt noen sentral kontroll. Derfor er innholdet svært forskjellig, og det er vanskelig å vite hva slags reell kompetanse disse lærerne kommer ut med.

